

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 4.

Redaktör och utgivare:
GUNNAR NORLÉN.

Riks 647. UPPSALA. Allm. 248.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Uppsala den 1. Mars 1913.

Expedition: Eriksgatan 15, Uppsala.
Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Dubbelnummer 40 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitråd.

33. årg.

MUSIKALISKA STRÖFTÅG • AV SIGURD V. KOCH.

I.

Den nye Mozart.

I raden av det unga Tysklands komponistnamn märker man ett, som har en säregen och ovanlig klang:

Erich Wolfgang Korngold.

Om det namnet kommer att betyda en ny sommar inom tysk tonkonst och ge nya riktningar och impulser åt kommande musikgenerationer, får väl framtiden visa, men säkert är, att i nuvarande stund intet nämnes med större rörelse och undran.

Vem är han då?

Född så sent som 1897 i Brünn, är han alltså i detta laget en gosse på femton år; han bor i Wien, går i skola i samma stad, komponerar på lediga stunder och har allaredan gjort sig känd som ett ungt musikgeni. Som elvaårig skrev han större saker med ett markant innehåll och en mästertligt behärskad form: Balett-pantomimen »der Schneemann», en sonat och en suite kallad »Don Quixote». Något senare gav han ut en trio, en klavérsonat liksom en samling klavérsstycken, kallade »Märchenbilder», och slutligen (vid 14 års ålder) en skådespelsouvertyr, som redan fått sitt uppförande under Arthur Nikischs ledning, först i Leipzig vid Gewandhaus-konserterna och sedermera i Berlin — och som tyder på något alldeles ovanligt.

På ett föredrag över »das moderne Lied», som hölls av den bekanta musikskriftställaren, d:r Leopold Schmidt, stiftade jag bekantskap med en ny sida av Korngolds begåvning.

Erich Wolfgang Korngold.

Föredraget skildrades med musik ur olika skeden av romanskonsten och sist i den långa falangen av tyska djupsinnigheter syntes: »Serenade» av Erich Wolfgang Korngold. När den sjöngs, verkade det ungefär som när ett nytt och starkt källflöde kommer i dagen — ett så påfallande friskt och intensivt intryck fick man. — Vad var väl detta? En alldeles ny musik, motivrik, harmoniskt osökt men intressant, en musik, olik all annan, flödande, gnistrande av ungdom och glad hälsa, nya uppslag, nya uttrycks möjligheter. —

Man blev helt upprymd och frågade sig åter: Vem är han?

Svaret kom snart.

Ty efter den ungdomsmättade säng-

en brakade en applådåska lös, ej enbart riktad mot den sjungande damen, fru Therese Schnabel, utan även mot en gosse på första bänkraderna, som reste sig och mottog publikens hyllning som en furste. Det var den unge Erich Wolfgang, som bevisade uppförandet av en av sina »ungdomskompositioner», och som hade sin stolta och småleende moder bredvid sig.

Det måste erkännas, att han såg inte ut som andra gossar. Det kol-svarta håret låg över en panna, som var hög och välvd, ögonen skådade lugnt och säkert framför sig, och munnen uttryckte en för en sådan ungdom förvånansvärd vilja och energi.

Femton år! sade man. Kan det vara möjligt! — Är inte här ett prästbetyg förfalskat? Nej. Ingen humbug! Gossen är femton år nyss fyllda och därmed punkt. Han har över sig något av gammal maestro och kan uppträda med ett alldeles förvånande säkerhet — han bockar sig vant och en smula reserverat, som man ofta ser erfarna storheter göra — och man måste försöka tro underverket, huru svårt det än förefaller. — — —

Bredvid sina ultramoderna kolleger Schönberg, Busoni, Ansgör, Fried och andra verkar han oändligt välgörande genom sin brist på experimenteringslusta och ett frigjort och spontant sätt att uttrycka sig. Men hans modernitet är därför icke mindre påfallande.

I skådespelsouvertyren, som Nikisch framförde på de stora philharmoniska konserterna, fick man verkligen ett rätt koncentrerat extrakt av hans talang. Hans motiv äro där icke blott

friska och egenartade, hans kombinationsförmåga högt utvecklad, utan hans instrumentation är så skickligt och raffinerat gjord, att man verkligen blir stum och måste tro detta verk framsprunget ur en humoristisk gammal mästares penna.

Man frågar sig ovillkorligen: Var skall detta sluta? Vad skall man vänta härnäst från en sådan av gudinnorna omhuldad gosse? — »Das grosse Vaterland» har ju visserligen sedan äldsta tider monopolrätten på framalstrandet av tidiga musiksnillen, men under de sista musikgenerationerna har väl något som detta ej inträffat. —

Och det gamla solida och vördnadsvärda musikträdet, som burit så många ovanskliga skördar och alstrat mera än man kan begära av något musikträd, kan åter vara stolt över att känna en ny och frisk telning springa fram under sin allomfattande krona.

Trettio år efter Richard Wagners död.

Den 13. februari 1883 avled Richard Wagner i Venedig. Tre årtionden som förflutit! Mellan dem och nuvarande tid ligga händelser, handlingar av människor, vilkas namn äro upptecknade på historiens blad, men vilka ändå skola nämnas som halvt förgätna och glömda när ytterligare trenne årtionden gått. Men Richard Wagner! Det är som levde han ännu mitt ibland oss — intet föräldrat eller glömt kan någonsin komma att låda vid det namnet, som vi var dag höra nämnas, som i alltid friskt liv skall tona i våra öron. De trettio år som förflutit sedan den store mästarens död äro som om de aldrig funnits, ty hans tonskapelser leva bland oss och med oss och hans namn är förknippat med allt det starkaste och vackraste som kanske någonsin åstadkommit i musikens värld.

Dessa trettio år äro emellertid just nu av en stor aktuell betydelse, ty inom ett par månader är skydds-rätten till mästarens verk ute. Alla hans arvingar, som nu måste avsäga sig sina anspråk, äro ännu i livet. Fru Cosima Wagner, Siegfried Wagner, döttrarna: grevinnan von Gravina, fru Daniela Thode, Isolde och Eva, som gifte sig med den kände engelske skriftställaren Stewart Chamberlain. Av de skådespelare, som uppförde hans omstridda och skarpt kritiserade skapelser, är det dock ej många som ännu leva. Hermann Levi, den genialiske Parsifaldirigenten, är död. Och av den berömda Wienerhovoperakvartetten: Hermann Winkelmann (Parsifal), Severia (Gurnemanz), Theodor Reichmann (Amfortas) och Amalie Materna (Kundry) är nu blott den sistnämnda i livet

och har för länge sedan dragit sig från scenen. Även den store sångaren Hill som i januari 1876 sjöng Alberichs parti, då Ringen första gången uppfördes i Bayreuth, har för länge sedan gått att möta sin mästare i Valhall och av de framstående konstnärerna från Bayreuth 1876 leva nu endast Albert Niemann (Siegfried), Lili Lehmann (första Rhendottern) och Hans Richter, som ledde Ringens uppförande och ännu är ett gott stöd vid festspelen.

För trettio år sedan stodo de alla vid mästarens bår. Från bangården gick tåget den klara vinterdagen sakta genom gatorna, från vilkas hus svarta fanor hängde ned, och på aftonen församlades de alla och lovade varandra högtidligt att alltid vara festspelen trogna, oberoende av alla finansiella frågor. För trettio år sedan, då Parsifal för första gången uppfördes i Bayreuth några månader före mästarens död, såg operan annorlunda ut än i dag. Vad man då hoppades på, att tusenden och åter tusenden från andra länder skulle vallfärda till »Parsifal»-uppförandet, inträffade ej. Varje kväll var det stora luckor bland publiken, och endast med stora materiella uppoffringar kunde festspelen genomföras i klassisk renhet. Det är tack vare Richard Wagners änka som Bayreuthspelen blevo vad de nu äro. Det är hennes energi, hennes konstnärlig begåvning och hennes av en suggestiv entusiasm burna genialitet som förmått hålla dem uppe på den rena klassiska höjden, och som kunnat genomföra, att Bayreuth under tidernas lopp blivit en konstens helgedom, dit alla kulturfolk med hänförelse vallfärda.

Musikbrev från Moskwa.

Sammanlutningen »Maison du Lied» i Moskwa har satt som sin uppgift att odla romanssången genom föredrag och undervisning i sång samt genom att utforska romansens historiska utveckling hos olika nationer och under olika epoker. Föreningen existerar i Moskwa sedan fem år tillbaka och grundades av den på romanssångens område högtstående konstnärinnan Marie Olénine d'Alheim. Hennes sångkonst står på ett så högt plan, att hon kan sägas intaga en exklusiv ställning på detta område. Hon uppträder på de konserter, som föranstaltas av »Maison du Lied». (Hon har dessutom med stor framgång uppträtt i Paris, Brüssel, London m. fl. platser.) Hennes program äro systematiskt uppställda och internationellt hållna. La »Maison du Lied» bidrager högst väsentligt till sångkonstens utbildning, i det att fröken d'Alheim meddelar undervisning

åt en talrik skara elever. Dessutom anordnas tävlingar i komposition, som hava intresse för alla nationers tonsättare. Just i dagarna har föreningen utsänt sin bulletin över resultatet av den sjätte internationella tävlingen (sixième concours), till vilken följande uppgifter uppställts: harmonisering av 1) den franska sången »Flageolet», ord av Colin Muset, XIII: de seklet; 2) Ballade provençale du XII siècle; 3) en angiven rysk sång; 4) den polska sången Kochaneczko samt en engelsk, som de tävlande själva fingo välja.

Vid tävlingstidens utgång hade 44 manuskript inkommit: 6 från Ryssland, 27 från Frankrike, 5 från England, 2 från Tyskland, 1 från Schweiz och 1 från Peru. M. Albert Grösz erhöll priset för harmoniseringen av Colin Musets sång »Flageolet». Hans manuskript (N:o 10) bar mottot: »Et si de t'agrée je n'emporte le prix, j'aurai du moins l'honneur de t'avoir entrepris» (La Fontaine). Priset för balladen från XII seklet tillerkändes Paul Pierné, (Paris), som försett sitt manuskript (N:o 3) med devisen »Labor et spes». Prisen för den ryska och den polska sången tilldelades den ryske tonsättaren M. Olenine, vars manuskript (N:o 37) hade som motto: »C'est la mélodie et non l'harmonie qui travegne triomphalement les ages.» Roland Saint Anlaire (Paris) erhöll priset för den engelska sången, som de tävlande fingo välja själva. Han hade valt John Peels »Old hunting songs». Han erhöll det första priset, 1,530 francs, som enligt »Maison du Lied's» tidigare offentliggörande skulle tilldelas den engelska sången. De övriga sångerna belönades med 200 francs var och en.

»La Maison du Lied» kommer att offentliggöra de prisbelönade sångerna. Dessutom förberedes en 7:de tävling, om vilken vi, så snart närmare bestämmelser utfärdats, skola underrätta Svensk Musiktidnings läsare i förhoppning att Sverige och Norge, som äro så rika på musikaliska krafter, skola delta i tävlingen, som ju är internationell.

Ellen von Tideböhl.

Kompositörer och deras hemliv.

I en nyss utkommen bok på engelska ger mr J. Cuthbert Hadden en framställning av de mest berömda kompositörerna i deras egenskap av äkta män och älskare. Den som väntar sig, att boken innehåller endast pikanta detaljer, tar grundligt miste; det förhåller sig nämligen så, att de största och de stora musikerna nästan alla haft ett alltför strävsamt liv, att

kampen för det dagliga brödet eller deras konst lagt så helt beslag på dem, att skandalthungern får mycket litet näring genom dem.

Egentligen har ju allmänheten inte det ringaste att skaffa med en konstnärs privata liv. Men å andra sidan bär det de flesta emot att tänka sig till exempel »Eroicans» kompositör som en vanlig, vulgär älskare, och man är därför nästan tacksam för att historien ger de otvetydigaste bevis på, att han inte heller var det. På samma sätt är det behagligare för den som lyssnar till Mozarts utsökta musik att tänka på hans barnsliga dyrkan av sin Constance än att tänka sig hans liv ordnat och tygellöst.

I mr Haddens bok återfinner man den gamla historien om uvertyren till don Juan, som skrevs på några timmar kvällen innan operan uppfördes, och hur hans hustru muntrade upp honom med punsch och sagoberättande för att hålla honom vaken. Men antagligen är denna historia lika litet sann som de flesta andra musikeranekdoter.

De flesta musikälskare ha under någon tid av sitt liv grubblat på, vad som kallas Beethovens gåta och hans »Odödliga Älskade», eller beklagat pappa Haydn, då de läst om hans olyckliga äktenskap, tyranniserad av en grälsjuk hustru, som han en gång lär ha kallat ett »infernaliskt odjur». De ha också känt sig rörda av berättelserna om Robert Schumanns och Clara Wiecks ideella kärlek. Den känslige Chopins erotiska erfarenheter och hans samtidas abbé Liszts talrika erövringer ha helt visst gjort ett mindre djupt intryck. Boken, vars engelska titel lyder »Composers in love and marriage» — det ligger ett stänk av ironi i den — berättar om de allra tidigaste kompositörerna, om vilkas privatliv man känner mycket litet, och följer den lysande raden ända fram till Wagner och Tsjaikovski, vars kortvariga äktenskap har karaktären av ett äventyr. Händel, Schubert och Brahms voro alla ungar. Swift lär ha sagt om Händel, att han beundrade honom för att han så väl förstod att hålla sina små äventyr hemliga, men det är troligare — alla hans biografer ha kommit till det resultatet —, att han hade mycket litet att dölja i den vägen. De äro ense om, att han satte långt större värde på bordets nöjen än på kvinnligt sällskap, och det fordras en synnerligen livlig fantasi för att göra honom till ett av de ömma passionernas offer.

Arbeta för
Svensk Musiktidnings
spridning.

Aktuella sångproblem och sångens naturlagar.

För Svensk Musiktidning

av

Doktor DETLEF SCHULTZ.

(Forts. från nr 2).

Denna ensidiga ståndpunkt intar för närvarande sångvetenskapen eller stämfysiologien. Den är lika så litet ägnad att föra sången tillbaka till naturen som den ensidiga tekniska sångpedagogiken, vilken översvämmas av en massa anatomiska enskildheter och därigenom förstärker det nyktert förståndsmässiga elementet, som i sångkonsten verkar så skadligt. Stämfysiologien kan aldrig förklara sångens hemligheter, ty den är ju endast en gren av den exakta moderna vetenskapen och därigenom tvingad att hålla sig inom den exakta forskningens gränser, d. v. s. stanna vid de materiella bevisen.

Vad andning och sång angår, äro vid sidan av de *materiella* organen alldeles som vid tänkandet *andliga* krafter i verksamhet, och dessa undgå den exakta forskningen.

Liksom sångtekniken ensidigt håller sig till företeelser och verkningar, så är sångfysiologien i regeln tvungen att enbart sysselsätta sig med de materiella organen för tonbildningen. Ingen av dessa båda vägar för till den inre kärnan, till sångens sanna väsen.

Hur kunna vi således föra sången tillbaka till naturen? Det positiva svaret på denna sångens kardinalfråga ljuder: *därigenom att vi låta sångens naturlagar återupplivas*. På sångens konstnärliga lagar kunna vi inte längre förlita oss; de motsäga varandra och förändra sig allt efter tidsriktningar och det rådande modet eller efter den inom konsten tillfälligtvis förhärskande nationen. Och här stå olika skolor, olika nationer, här stå bel canto och parlandosång, står det italienska, den franska, och det tyska sångsättet emot varandra. Över sångens *naturlagar* kan däremot icke härskas något tvivel. De äro oföränderliga, så länge den mänskliga organismen, och med den sjungandet såsom en naturlig funktion, består. Konstsångens metoder äro under de olika perioderna av sin tillvaro endast utvecklingsstadier eller modifikationer av naturlagarna, vilka bestämdes av konstandan under de olika perioderna och utarbetades under inflytande av den för tillfället härskande konstriktningen. Därför äro de också, allt efter tidpunkten och smaken, mer eller mindre ensidigt genomförda. Må konstsångens metoder växla aldrig så mycket, må den fintspunna bel canto-tonen, i den gammalitalienska skolan, den genom-

trängande sonora klangen i den franska, eller nytyskens talsång, eller ungitalienarens verismo uttränga varandra, ingen av dessa olika konstriktningar förintar sångens naturlagar. Ju fullkomligare sångriktningen av en viss period är, desto större är dess samband med naturlagarna. Och om verkligen en sångriktning, som strider emot det naturliga, skulle bli härskande, så kunna vi lugnt påstå, att den också härstammar från en urartad och dekadant tidpunkt. »Den sanna sångmetoden», säger den gamle Lamberti, »är den naturliga, den hygieniska.»

Var skola vi nu söka sångens naturlagar? Redan i våra allra äldsta tider, ja årtusenden före italienska folkets existens, på en tid, då konstsången i vår mening, d. v. s. såsom yrke, ännu ej existerade voro dessa sångens naturlagar kända. Sången betraktades på denna tid, liksom vissa andhämningsövningar och uppläsandet av vissa andliga texter, såsom en religionsutövning, d. v. s. som ett medel att upprätthålla förbindelsen mellan de dödliga begränsade människorna och en odödlig gudom, eller såsom vi önska uttrycka oss: såsom ett medel att sätta våra hjärtan och hela vår varelse i förbindelse med etervågorna i Universum. Denna förbindelse består i tonens vibrerande (alltså faktiskt ett slags trådlös telegraf). Redan de äldsta kulturfolken, som härstammade från den ariska eller vita rasen, erkände fullkomligt sångens naturliga ändamål, dess helande kraft och dess inflytande på ett folks bildning. Men de omsatte ej sina kunskaper, såsom man i våra dagar gör, i klart objektiv vetenskaplig form, utan på äkta orientaliskt sätt föredrogo de att kläda dem i bilder och symboler. De kallade sången: »den sanna religionens uttryck» i den mening, att sången verkligen var ett av de bästa medlen för människosläktets frigörelse och utveckling.

Nyckeln till denna storartade läkekraft och bildningskonst, som ligger förborgad i sången, ha de överlämnat åt mänskligheten i ett sinnrikt system, sammansatt av sångövningar, som så att säga framställa natursången i all dess obeslöjade nakenhet för oss. Detta system har fortlevat ända till våra dagar under benämningen: »Den Zarathustriska harmoniläran», men blev praktiserad redan för årtusenden tillbaka. Det Zarathustriska systemet eller »Harmonilära», blev icke upfunnet av någon enskild mästare, utan det uppbyggdes generation efter generation genom det fortgående arbetet av nya visa medlemmar av Zendfolket, Ariernas stamfolk, detta folk, vars tillvaro ännu i dag genom »Zend Avesta» och genom sanskrit, är oss bekant.

(Forts.)

FRÅN SCENEN OCH KONSERTSALEN

16.—28. Februari.

Operan.

- Febr. 16. 20. Flotow: *Martha*. (Nancy — frkn Branzell deb.)
17. Mozart: *Don Juan*. (Hr John Forsell gäst i titelpartiet).
18. 27. Adam: *Konung för en dag*.
21. *Fjärde symfonikonserten*. Program: Beethoven: symfonier 7 och 8. Dirigent: Armas Järnefelt.
22. Mozart: *Barberaren i Sevilla*. (Figaro — hr John Forsell gäst).
23. Donizetti: *Regementets dotter*. Mascagni: *På Sicilien*.
24. Wagner: *Den flygande Holändaren*. (Hr John Forsell gäst i titelpartiet).
26. Beethoven: *Fidelio*. (Don Fernando, Don Pizarro, Florestan — hrr Sjöberg, Herou och Schwebach; Leonora — friherrinnan Skogman; Rocco — hr Svedelius; Marcellina — frkn Lilienberg, Jacquinio — hr Malm. Regie: Jacques Goldberg. Dirigent: Armas Järnefelt).
28. Mozart: *Figaros bröllop*. (Figaro — hr Forsell gäst).

Musikaliska akademien.

- Febr. 20. *Kammarmusikföreningens* sjunde abonnemangskonsert. Program: Schubert: pianotrio i Ess; Brahms: sträckkvartett c-moll; violinsonat av Veracini. Medverkande: Kjellström-kvartetten samt frkn Märtha Ohlson.
25. *Musikföreningens* andra abonnemangskonsert. Program: Richard Strauss: *Wanderers Sturmlied*; Wolf-Ferrari: *La vita nuova*. Medverkande: fröknar Nanny Larsén och Alfhild Larsson, hr Karl Lejdström och K. Hovkapellet. Dirigent: Professor Franz Neruda.

Vetenskapsakademien.

- Febr. 24. Sångerskan *Tordis Gjems-Selmers* konsert. Program: Sång: av Lange-Müller, Alnaes, Backer-Gröndahl, Peterson-Berger, Sinding, Grieg m. fl. Uppläsning av fru Ågot Gjems-Selmer. Ackompanjemang: frkn Märtha Ohlson.

Östermalms kyrka.

- Febr. 16. *Svenska Musikerförbundets* symfonimatiné. Program: Mozart: Symfoni i g; Wagner: Im Treib-

Friherrinnan Skogman.

haus, Träume; Mendelssohn: Nocturne och Scherzo ur »En middommarnattsdröm»; Rangström: Floderna; Alfvén: Var stilla; Cherubini: ouv. till Anacreon. Medverkande: frkn Signe Carlsson. Dirigent: Director musices Hugo Alfvén.

17. Domkyrkoorganisten *Herman Lindqvists* orgelkonsert. Program: Bach: Toccata i F; Guilmant: sonat i c, Marche de procession; Karg-Elert: Benediction; fantasi B-a-c-h av Max Reger. Sång: af Emil Sjögren, Gounod, Stradella. Medverkande: frkn Signe Carlsson.

Med glädje måste man hälsa operadirektionens återupptagande av *Beethovens »Fidelio»*, som icke givits sedan år 1905 och tyvärr alltid visat sig vara omöjlig som publikstycke, detta dock till huvudparten beroende på den i vissa fall rent av löjligen libretton med dess naiva scener, som smaka mera av barnsagor än av drama. Trots detta svåra fel framstår likväl Beethovens enda opera såsom ett av de härligaste sceniska musikverk, som skapats, uppfyllt som det är av mästarens mäktiga ande i den musikaliska delen. I avseende på vokalmusik var ju Beethoven rätt opraktisk och ställde orimliga fordringar på rösterna, och detta spörjes icke minst i detta verk, exempelvis fängelseduetten och Florestan-arian. Utförandet stod emellertid genomgående på ett högt plan. I främsta rummet vilja vi nämna K. Hovkapellet under Armas Järnefelts synnerligen hängivna och intresserade ledning. Det var en verklig fest att lyssna till dess av den utmärkte dirigenten inspirerade prestationer; vi veta oss aldrig ha hört den före sista tablån inpassade »Leonora»-ouvertyren, C-dur N:o 3, framföras med sådan élan och festivitas. Också rycktes auditoriet med till en ovationsliknande applåd, ett väl-förtjänt erkännande åt hr Järnefelt och hans musikanter. Ny var friherrinnan Skogman som *Fidelio*, och även med

tanke på fru Östbergs bekanta kreerande av denna roll måste man ge sitt erkännande åt denna hennes sceniska skapelse, säkerligen en av hennes bästa. Ny var även hr Schwebach i Florestans gestalt, åt vilken han lyckades ge nödig musikalisk relief, något som även kan sägas om hr Herous kreerande av Pizarros parti, ehuru han bör bemöda sig om ett bättre textuttal. Regien var i huvudsak densamma som under den Elmsbladska regimen, endast att man saknade den individualiserade karaktäristiken av fångarna i första akten final, som på sin tid framkallade höga lovord i pressen och var av en gripande verkan.

Från operan ha vi vidare endast att erinra om hr *Forsells gästsuppträdande*; återseendets glädje var tydligen ömsesidig, och den populära konstnären har under dessa aftnar varit föremål för en hjärtlig hyllning av en fulltalig publik.

Musikföreningens andra abonnemangskonsert bjöd på tvenne förut av den uppförda körverk, nämligen Richard Strauss' »Wanderers Sturmlied», senast given 1897, samt Wolf-Ferraris »La vita nuova», som vi minnas sedan uppförandet förra våren. Det förstnämnda verket, som hör till sin skapares genombrottsperiod och är typiskt för hans kompositionsteknik vid den tiden, är en tungt och dystert hållen musikalisk omskrivning av Goethes bekanta dikt och verkade rätt matt i jämförelse med den tysk-italienske tonsättarens av melodiskt behag genomandade kantat. Konserten fick ett glansfullt förlopp under Professor Nerudas beprövade ledning. Särskilt hade hr Lejdström en i vokal prakt synnerligen lyckad afton.

Om domkyrkoorganisten *Herman Lindqvists* konsert ha vi yttrat oss i annat sammanhang, och om den norska sångerskan *Tordis Gjems-Selmer* är endast att säga, att hon ännu har långt kvar, innan hon kan göra anspråk på en kritisk värdesättning.

Erm. Wolf-Ferrari.

En orgelvirtuos.

Som vi på annat ställe i dagens nummer omtalat, konserterade den redan förut för stockholmarna bekante domkyrkoorganisten Herman Lindqvist från Visby den 17. februari i Östermalms kyrka. Då han för närvarande otvivelaktigt är en av våra främsta på sitt instrument, hava vi velat meddela hans fotografi, till vilket vi här lämna några biografiska data.

Herr Lindqvist är född den 3. april 1878 i Sköllersta församling av Örebro län och antogs efter avslutade skolestudier som elev vid Musikkonservatoriet i Stockholm höstterminen 1894. Här avlade han 1896 organistexamen och 1900 kyrkosångare- och musiklärarexamen. Sedan han åren 1897–1899 tjänstgjort som vikarierande organist och kantor i Lindesberg och under en tid haft tjänstledighet för studiers idkande, utnämndes han i oktober 1902 till domkyrkoorganist och musiklärare i Visby, där han ännu verkar i denna egenskap.

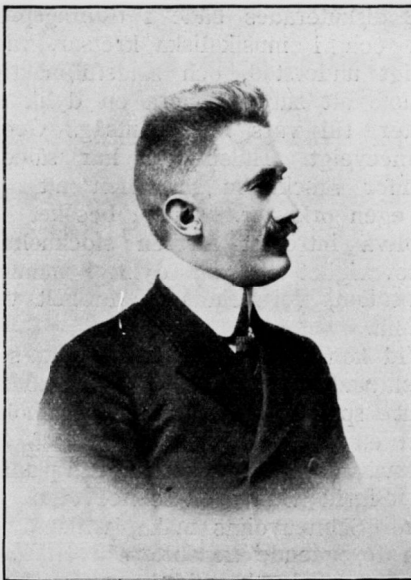
Under sina talrika utrikes studieresor har herr Lindqvist förnämligast dröjt i Berlin, Leipzig och Paris. I den förstnämnda staden var han elev av professor Grunicke, av vilken han f. ö. år 1908 anmodades att inviga den stora konsertorgeln i Blüthner-saal. I Paris studerade han för den världsberömda musikpedagogen och orgelkompositören professor Guilmant.

Herr Lindqvist har företagit flera konsertturnéer, som sträckt sig ända till Berlin, Dresden och Paris. Nu senast har han under tre månader konserterat i Danmark och Norge och från dessa länder hemfört de mest charmanta recensioner.

Även den stockholmska musikkritiken var ense om att i honom hälsa en konstnär av hög rang. Se här ett plock ur dagskritiken från hans konsert i Östermalms kyrka den 17. febr.!

Aftonbladet: »Känd från föregående uppträdande härstädes, dokumenterade hr L. sig fortfarande som en av våra bästa nu levande orgelspelare. Hans virtuositet är betydande och föredraget både temperamentfullt och synnerligen redigt.»

Svenska Dagbladet: »Den fåtaliga åhörarekrets, hr Lindqvist lyckats samla till sin konsert på måndagen i Östermalms kyrka, fick göra bekant-skap med en praktig orgelmästare, ej blott fulländad virtuos utan även grundlig musiker. Med en utomordentligt klar och högt uppdriven fingerteknik förenar han ett ypperligt pedalspel, vars smidighet och bundenhet man särskilt hade anledning beundra i Bachs stolta F-dur-toccat, för att ej tala om Regerfantasiens »beniga» oktav-gångar. Vid sidan av de rent virtuosa förtjänsterna ådagalägger han sin musikaliska smak genom en förnäm registreringskonst, färgrik och dock utan brokig överlastning, samt genom

Domkyrkoorganisten Herman Lindqvist.

den artistiska stilkänsla, varmed han gestaltar kompositionerna, antingen de tillhöra klassiska eller moderna riktningar.»

Stockholms Dagblad: »Man kunde konstatera hr Lindqvists smidiga, drivna teknik och livfulla gestaltungs-för-måga. Det fordrande passageverket i ett som komposition likväl så onödigt obetydande stycke som Guilmants Marche gjordes med en överlägsen elegans. I Bachs Toccata och Max Regers B-a-c-h-fantasi presterade konsertgivaren en fulländad behärskning av instrumentets möjligheter.»

MUSIKNOTISER

från huvudstaden och landsorten.

Musikaliska akademien hade ordinarie månadssammankomst den 27. febr. under ordförandeskap av vice preses överste Chr. Lovén. Akademiens inspektör för de statsunderstödda orkestrarna redogjorde för Gävleborgs läns och Nordvästra Skånes orkesterföreningars verksamhet under det gångna året. Vidare företogs till behandling och bordlades till nästa sammankomst ett av läroverksstyrelsen väckt förslag om uppsägning av det mellan akademien och styrelsen för k. teaterns aktiebolag gällande kontraktet angående operaskolan. Slutligen anmäldes gåvor till biblioteket från fru Cecilia von Braun, fröken Lisa Jacobson, tonsättare J. A. Hägg, tonsättare Christian Barnekow, d:r Samuel Landtmanson, d:r Axel Wahlstedt, kammarmusikus Carl Lindhe och musiklärare B. Anrep-Nordin.

Musikkonservatoriets nya orgel, som invigdes med musikköredrag den 15. febr., är byggd av firman Aker-

OBS.! Billig och verksam annonsering om Musiklektioner, Musikalier och musikinstrument i Svensk Musiktidning.

man och Lund, äger 19 stämmor och alla moderna anordningar beträffande koppel och kombinationer samt är försedd med elektrisk motor för bältdrift. Orgelns intonationer och egenskaper i övrigt hava av fackmän erhållit stort erkännande.

Jönköpings orkesterförening bildades den 10. febr. vid ett under hovrättspresidenten Leijonmarcks presidium hållet talrikt besökt sammanträde. Efter ett orkesternummer höll d:r G. Rundqvist ett inledningsföredrag, vari han gav en historik av de öden och äventyr frågan om statsunderstöd till stadsorkestrar hade att genomgå, innan fjolårets riksdag beviljade 27,000 kr. till detta ändamål. Föreliggande förslag till stadgar antogs i oförändrat skick. Vid därpå företaget styrelseval utsågos till medlemmar av styrelsen president C. Leijonmarck, ordf., rektor G. Lené, v. ordf., notarie I. Luter-kort, sekr., bokhandl. E. Bergman, skatmästare, samt regementsläkare G. Rundqvist.

Sundsvalls orkesterförening bildades den 27. febr. Till dirigent utsågs direktör A. J. Wistrand och till interimstyrelsens ordförande grosshand-laren A. Östman.

Wilhelm Stenhammar gav en orkesterkonsert i Göteborg den 24. febr. med uteslutande egna kompositioner. Programmets förra del upptog de förut kända kompositionerna »Midvinter» och pianokonserten i d-moll. Senare delen bjöd på tre nyheter, »Folket i Nifelhem», »Vårnatt» och »Hemmarsch», den sistnämnda dock förut publicerad i en jultidning. Om dessa nyheter skrives i Göt. Morgonpost:

»Andra avdelningen inleddes med Oscar Levertins undersköna dikt »Folket i Nifelhem», en nordiskt sorgtyngd dikt av djupaste skönhet. Hr Stenhammar har här följt den pessimistiska dikten i varje nerv av dess skälvanande känsloliv med den djupaste förståelse och lämnat även åt orkestern i dess självständiga delar fritt rådrum åt den beskrivande eller målade upp-gift, som är konstnärligt naturlig för densamma.

»Vårnatt» — också av Levertin — är både hos skalden och komponisten stämningsfull, men även den vemodsmättad — av islossningens besvär — en evighetsfråga.

Slutnumret: Hemmarschen med Hei-denstams text ligger mera åt det na-

turblida hållet och är ovanligt vacker i harmoni, melodi och känslöstämning.»

Göt. Posten skriver: Andra avdelningen inleddes med en komposition för blandad kör och orkester, op. 30, till text av Oscar Levertin: »Folket i Nifelhem». Allvarstung och storslagen klingade den, blott med ett par enstaka glädjeutbrott, lämpad i sin helhet efter de dystra orden. Men därpå kom samme författares »Vårnatt», till vilken hr Stenhammar skrivit en musik, så fager och skär att åhörarna oemotståndligt hänfördes. Till sist utfördes en i sin enkelhet alldeles förtjusande marsch till Heidenstams dikt »Hemmet». Denna musik kommer nog att bli lika populär som »Medborgarsången».

Sven Kjellströms och Gerda von Sydows musikinstitut hade den 15. febr. för ett antal inbjudna anordnat en musikafton, vid vilken uteslutande kompositioner av Johann Sebastian Bach kommo till utförande. Sålunda spelades bl. a. violinkonserten i Ess-dur med hr Kjellström som solist, ackompanjerad av en delvis av elever bestående stråkorkester. Det livligt senterade programmet upptog också sång- och pianonummer.

Fröken Olga Blomé, som i maj 1911 debuterade å Stockholmsoperan som Elsa i »Lohengrin», har nu efter halvtannat års studier i Berlin erhållit engagemang vid Stadt-theater i Kiel.

Finsk orkester till Stockholm. Ett särdeles intressant gästspel har Stockholm att motse i april, då Helsingfors symfoniorkester, inalles 75 man, med sin anförare, direktör Georg Schneevoigt kommer hit för att i Musikaliska akademien ge ett antal konserter.

Nyheten härom skall hälsas med största tillfredsställelse av vår musikaliska värld, där Schneevoigt åtnjuter anseende som en musiker av mycket framstående rang, liksom ock Helsingfors symfoniorkester. Konserterna bli den 1., 2. och 4. april. Den 3. och 5. april ämnar orkestern eventuellt konserter i Uppsala, om den kan påräkna tillräcklig anslutning, och man skulle mycket missta sig på våra finska sympatier, om ej samtliga konserterna finge mycket talrik publik.

När finska Filharmoniska sällskapet berövades sitt statsunderstöd och ställdes inför nödvändigheten att av brist på medel nödgas upplösa sin orkester, ingrepo Helsingfors stadsfullmäktige och understödde sällskapet med en summa, som var tillräcklig till avlöandet av orkestermedlemmarna under återstoden av säsongen.

Då uppstod frågan om huru staden skulle få en orkester, då Filharmoniska sällskapet inte längre kunde upprätthålla sin trupp. Idén om en stadsorkester enligt tyskt mönster, som iv-

rigt diskuterades både i tidningspressen och i musikaliska kretsar, vann livligt understöd, och stadsfullmäktige beslöt att subventionera en dylik orkester, till vars ledare utsågs Georg Schneevoigt. Helsingfors har således framför Stockholm förmånen att äga en egen orkester. Kunde besöket här uppliva intresset för en stockholmsk motsvarighet till en dylik kommunal institution, vore finnarna dubbelt välkomna.

Vid konserterna komma så gått som uteslutande att ges saker, som aldrig förut spelats offentligt i Stockholm. Som ett plus i dragningskraft må antecknas, att Finlands förnämsta pianist, fru Sigrid Sundgren-Schneevoigt, direktör Schneevoigts maka, välkänd här från föregående konserter, även kommer att medverka vid konserterna.

Också en bedragare. Till Paris-tidningarna meddelas från Rennes historien om en dråplig Köpenickiad på det musikaliska området genom vilken den goda stadens societet på ett löjeväckande sätt låtit lura sig. En person som utgav sig för att vara den norska kompositören Sinding, hade tagit in på ett hotell i staden och gjorde därvid en del bekantskaper i musikutövande kretsar. Han sade sig vänta på en berömd rysk violinist, med vilken han skulle göra en turné i Förenta staterna. Den förmente Sinding erhöi inbjudningar till stadens mest aristokratiska familjer och väckte mycket anklag med sitt spel. Han uppträdde även på en konsert i domkyrkan och överhöljdes av den lokala musikkritiken med stora lovord över »den norska mästarens gripande spel». För att ytterligare hedra den celebra konstnären inbjöds han till en stor middag hos ärkebiskopen i Rennes, Dubourg. Olyckligtvis fanns det bland gästerna en person som kände den verkliga Sinding och som genast upptäckte bedrägeriet, vilket var så mycket djärvare som mannen ifråga var helt ung, ännu ej trettio år, under det Sinding snart närmar sig sextio-talet. Bedragaren försvann i tysthet, lämnande hotellräkningen i sticket.

Hovsångerskan Fru Signe Rappe har i dagarna återvänt från en liten blixturné på kontinenten. Under denna har hon dels uppträtt i Wien, där hon sjöng sopransolot i Beethovens nionde symfoni, och dels i Berlin, där hon ett par dagar därefter medverkade vid en stor konsert under Ferdinand Löwes ledning. På båda platserna var publiken stormförtjust, och vår landsmaninna hälsades med entusiastiskt bifall.

På hemresan har fru Rappe givit en rad konserter i Malmö, Lund, Göteborg m. fl. städer, och den 3. febr. sjöng hon i Strängnäs domkyrka med stor framgång. Om denna konsert skriver Strängnäs Tidning bl. a.

»De talrika åhörarna av friherrinnan Rappe-Weldens konsert hade ju icke tillfälle att genom bifallsyttringar giva sina känslor luft. Men bättre än smattande applåder talade helt visst den andlösa tystnad, den spända uppmärksamhet varmed sångerskans prestationer följdes från första numret till det sista. Det var mer än förtjusning, mer än glädje och njutningsförnimmelser som bemäktigade sig åhörarna under denna konsert — det var den med andakt befryndade känsla, vilken sinnet måste stämmas inför fullödiga prestationer. Och därför äro helt visst alla åhörarna den högt aktade konstnärinnan djupt tacksamma.»

Fru Rappe har nu inträffat i Stockholm, där hon som bekant skall sjunga i »Madonnans smycke».

Tonsättaren Torsten Petre vilken, som vi förut omnämnde, för en tid sedan fyllde femtio år, blev på denna sin bemärkelsedag föremål för en hjärtlig hyllning av alla vännerna av hans konst. Internationalis Concordia, till vars mera bemärkta medlemmar hr Petre hör, hade sålunda anordnat en musikalisk soaré, vid vilken uteslutande tonsättningar av jubilaren utfördes, och under aftonens lopp överlämnades till honom en storartad blomsterhyllning från olika delar av Sverige, alltifrån Norrland och ända ned till Skåne, samt från Amerika, Danmark, Finland, London o. s. v. Inskriptionerna på de talrika lagerkransarna och blomsterlyrorna buro ett värtaligt vittnesbörd om, hur högt hr Petre skattas både som tonsättare och människa inom alla samhällsklasser. Herr Petre har anhållit att genom oss få frambära sitt varma tack till alla, som ihågkommit honom på hans femtioårsdag.

MUSIKNOTISER FRÅN UTLANDET

Kompositören greve Raoul Wachtmeister inför Parispubliken. I Schola Cantorum i Paris gav Société Nationale de Musique, en av Paris äldsta musikföreningar, den 15. febr. en konsert, därvid jämte ett par franska musikverk även en ny sonat för fiol och piano av en svensk kompositör, greve Axel R. Wachtmeister, för första gången utfördes. De arbeten, som föreningen presenterar sin publik, skola först vara godkända av en jury, och de framstående musici, som sitta i denna, hade mycket fördelaktigt uttalat sig om vår landsmans stycke. Publiken applåderade det också rätt livligt, särskilt andra och fjärde satserna. Sonaten spelades av fiolsolisten vid Concerts du Conservatoire Tournet samt den utmärkte pianisten Casella, och konserten bevisades av

en talrik publik, bland vilka märktes flere av konservatoriets professorer. Kompositören, som numera är bosatt i Dalarna, har för avsikt att dröja en längre tid i Paris.

Nya kompositioner av Jean Sibelius. På Breitkopf & Härtels förlag i Leipzig utkomma inom kort såsom op. 69 två nya kompositioner av Jean Sibelius, Serenata 1 och 2 för orkester och violinsolo. På samma förlag utkomma även som op. 65 »Män från slätten och havet» samt klockspelet i Bärghalls kyrka, arrangerat för blandad kör och försett med tysk, fransk och engelsk text. Universal Union i Wien förlägger såsom op. 64 2 nya Rondinos för piano samt i ny bearbetning Romans och epilog och opus 2 för violin och piano. På Lindgrens förlag i Hålsingfors utkomma orkesterviten Den älskande som op. 14 och Har du mod, arrangerad för kvinnokör och orkester. Båda dessa kompositioner utkomma dessutom arrangerade för piano. Nordisk musikförlag kommer att utge musiken till baletten Scaramouche, med vars komponerande Sibelius för närvarande är sysselsatt och som han förbundit sig att fullborda inom april månad.

En Bach-Reger-musikfest kommer att under ledning av generalmusikdirektör Wolfrum och Max Reger hållas i Heidelberg 22.-25. juni.

Ett Verdimonument, vartill redan samlats 350,000 rubel, skall med anledning av hundraårsminnet av mästarens födelse avtäckas i Petersburg.

En kapellmästarebragd. Under en mästarsångareföreställning i Strassburg insjuknade plötsligt Beckmessers framställare, men kapellmästaren Hans Pfitzner var situationen vuxen. Genast lät han tillkalla en annan kapellmästare, som kunde leda föreställningen till slut, samt skyndade att raka och sminka sig, varpå han till publikens tillfredsställelse övertog Beckmessers parti.

»Parsifal» skall i april uppföras i Zürich, då som bekant skyddsfristen för verkets framförande utlöp 30 år efter mästarens dödsdag, således den 13. febr. i år. För Tyskland gäller dock förbudet ända till årets utgång. Dekorationer och kostymer skola utföras efter skisser av de främsta schweiziska målare och tecknare, och föreställningarna skola få prägel av festrepresentationer.

»Parisiana», Mascagnis nya opera, skall i höst uppföras på la Scalateatern i Milano.

Tysk musikfest kommer att i maj eller juni äga rum i Strassburg under professor Hans Pfitzners ledning.

LEDIGA PLATSER.

Förenade folkskollärare- och klockarebefattningarna

i Flakebergs församling i Skaraborgs län sökas hos kyrko- och skolrådet inom 60 dagar från 1:sta kungörandet härav i Post- och Inrikes Tidningar under adress Gråstorp. Aildensund ny, tidsenlig orgel finnes i kyrkan och slöjdskola vid folkskolan, bör den sökande förete intyg om kompetens att spela och sköta orgel samt att undervisa i goss-slöjd. Folkskolelärarelönen efter lag; forts.-skola med 150 kronors lön, då minst 5 barn anmäla sig; klockaren, hvars lön är 80 kr., har att ställa sig till efter rättelse gällande instruktion; organistlönen 100 kr.; gudstjänst varannan predikodag; nytt skolhusbygge beslutat att vara färdigt vid 1915 års utgång.

(2 ggr, 3, 4.)

Förenade folkskollärare-, klockare- och organist-tjänsterna

i Hålanda, Älvsborgs län, sökas hos kyrko- och skolrådet därstädes (adress: Nygård). Lärarelön enl. lag. Slöjdskola. För de kyrkliga tjänsterna 200 kr., som dock med vissa villkor höjas för kompetent organist med 100 kr.

(2 ggr, 3, 4.)

Förenade folkskollärare-, klockare- och organist-befattningarna

i Råneå församling i Norrbottens län sökas hos kyrko- och skolrådet inom 60 dagar från 1:a kungörandet härav i Post- och Inrikes tidningar.

Folkskolan är litt. B med slöjdskola. Lönen efter lag. Organistlönen 500 kr. Klockarelönen 200 kr. med boställe, eller 300 kr. utan boställe; beroende på K. M:ts fastställelse eller avslag på beslut om boställets skiljande från lönen.

Råneå den 1 febr. 1913.

(2 ggr, 3, 4.) Kyrko- och skolrådet.

Förenade folkskollärare-, organist- och klockare-tjänsterna

i Askeby församling, Östergötlands län, äro lediga att sökas hos kyrko- och skolrådet inom sextio dagar efter första kungörandet i Post- och Inrikes Tidningar. Lärarelön enligt lag. Organist- och klockarelönen 300 kronor. En god fruktträdgård får disponeras mot en utgående avgäld av cirka 15 kr. årligen.

Askeby den 30 jan. 1913.

Kyrko- och Skolrådets Ordförande.

Postadress: Askeby.

(2 ggr, 3, 4.)

Förenade folkskollärare-, klockare- och organist-befattningen

i Södra Rörums församling av Malmöhus län sökes hos kyrko- och skolrådet inom 60 dagar efter första kungörandet härav i Post- och Inrikes tidningar.

Skolan, som har omkr. 45 barn, omfattar 3:ne årsklasser och är belägen i kyrkobyn.

Lärarelön enl. lag. Organistlönen utgör 200 kr. per år och klockarelönen: 360 kr. kontant av församlingen jämte lösen för 2 tunnor 21 ⁵/₈ kappar korn fr. klockaren i Häglinge annexförsamling.

Tjänsterna tillträdas i laga tid efter det valet vunnit laga kraft och frånträdas samtidigt.

Kompetente sökande insända vederbörl. ansökningshandlingar till undertecknad.

A Kyrko- och Skolrådets vägnar:

Per Sandberg.

Kyrko- och Skolrådets ordf.

Adr. Södra Rörum, Malmöhus län.

(2 ggr, 3, 4.)

Förenade klockare- och kantors-(kyrkosångare-) befattningarna vid Växjö Domkyrka

kungöras härmed till ansökan lediga hos Växjö stads- och lands-församlingars gemensamma kyrkoråd senast å sextionde dagen efter det denna annons första gången varit i Post- och Inrikes tidningar införd.

Befattningarna tillträdas den första dagen i månaden närmast den månad, under vilken valet vinner laga kraft.

Instruktion, som skall lända till efterrättelse, är antagen av församlingarna och godkänd av domkapitlet.

Lönen utgår med lösen för 23,10 hektoliter spannmål jämte forsellön å domkyrkans stat (f. n. något över 200 kronor) samt 1,125 kronor församlingsmedel.

Handlingarna insändas under adress Pastorsexpeditionen, Växjö.

Växjö den 3 febr. 1913.

(2 ggr, 3, 4.)

Esaias Ekedahl.

Kyrkoherde.

Förenade folkskollärare-, klockare- och organist-befattningarna

i Smedsby församling på Öland kungöres härmed till ansökan lediga inom 60 dagar efter första kungörandet i Post- och Inrikes Tidningar.

För folkskolläraretjänsten utgår lönen efter lag. Skolan fast, är invid kyrkan. Skolform Litt C. Barnantalet litet. Bostaden utgöres av 3 rum och kök på nedre botten samt ett vindsrum. Såsom nödig vedbrand erhålles fem storfamnar björkved hemkörd. Försättningsskola och slöjdskola finnas. För klockare- och organistbefattningarna utgår lönen med 300 kr. årligen.

I händelse ingen examinerad sökande anmäler sig, antages väl vitsordad småskollärarinna till vikarie under höstterminen med företräde för den, som kan spela orgeln i kyrkan.

Ansökningshandlingarna insändas till kyrko- och skolrådet under adr. Ölands Smedsby.

(2 ggr, 3, 4.)

Ordföranden.

Förenade folkskollärare-, klockare- och organist-befattningarne

i Hyssna annexförsamling sökas — inom 60 dagar efter ledighetens första kungörande i Post- och Inrikes Tidningar — hos under-tecknade. Lärarelönen enligt lag. Organist- och klockarelönen 325 kr. Även person, som saknar officiellt organistbetyg, må anmäla sig som sökande.

Hyssna Kyrko- och Skolråd.

Adr. Sätla (Älvsb. län). (2 ggr, 3, 4.)

Förenade folkskollärare-, organist- och klockare-tjänsterna

i Glanshammars församling av Örebro län kungöres härmed till ansökan lediga inom 60 dagar från första kungörandet härav i Post- och Inrikes Tidningar.

Folkskollärarelönen enligt lag. Organist- och klockarelönen utgår med 365 kronor. Undervisning i slöjd; arvode därför 125 kronor. Fortsättningsskola under de senare åren.

Bostaden utgöres av fyra rum och kök. Boställe med trädgård öster om skolgården. Tjänsterna avträdas samtidigt.

Ansökningshandlingar insändas till under-tecknad.

J. A. Lindgren.

Kyrkoherde, Glanshammar.

(Adress: Örebro.) (2 ggr, 3, 4.)

Ordinarie organist-, klockare- och folkskollärare-tjänsterna

i Sandviks församling, Jönköpings län, sökas före den 12 april hos skolrådet, adr. Smålands Burseryd. Skollform Litt. F. Barnantalet ringa. Utmärkt skolträdgård. Stor naturskönhet. Skollärarelönen enligt lag, organist- och klockarelönen tillsammans 100 kr. jämte avkastningen av ett jordområde, Kyrkudden Gudstjänst varannan predikodag utom större högtidsdagar. Om kompetent sökande till organist- och klockaretjänsterna icke kan erhållas, antages lärare eller lärarinna, som kan traktera kyrkogörelsen. Tillträdestid den 1 juli detta år.

(2 ggr, 3, 4.)

Förenade folkskollärare- och klockarebefattningen

i Erska församling av Älvsborgs län sökes hos Erska kyrko- och skolråd 60 dagar från första kungörandet härav i Post- och Inrikes Tidningar. Skollärarelönen efter lag. Klockarelönen 200 kronor, då klockaren dock är skyldig att leda kyrkosången med orgel. Fortsättnings- och slöjdskola, om 10 elever anmäla sig till vardera skolan. Gudstjänst två predikodagar å rad, tjänstlöst den tredje. Framdeles gudstjänst varje sönd- och helgdag. Klockaren är skyldig att tjänstgöra även vid extra gudstjänsttillfällen. — Skolhuset i gott skick invid kyrkan, omkr. 1 km. från Sollebrunns järnvägsstation.

Stora Mellby den 8 febr. 1913.

G. Strandman.

Ordf. i Erska kyrko- och skolråd.

Adr. Stora Mellby.

(2 ggr, 3, 4.)

F. E. Schneider

Stråkinstrumentmakare & Musikhandlare.

Oxtorgsgatan 8, Stockholm.

Riks 60 17.

Allm. 70 46.

Medlem av S. M. F.

Försäljer förstklassiga **Blåsinstrumenter** av firmen **V. F. Cerveny & Söhne** i **Königsgrätz** samt Musikinstrumenter av alla slag. **Gamla goda violiner** och **utmärkta stråkar** samt fin-fina kvintrena **hållbara strängar**.

NYHET! Herrar violinister torde observera violinsträngen **»Record»**. E-, A-, D-, G-strängar **25 öre pr styck**. Prova och bedöm! **NYHET!**

Reparationer av stråkinstrument utföras omsorgsfullt.

Obs.! Hrr musicis uppmärksamhet fästes särskilt vid humana priser.

8 Oxtorgsgatan 8, STOCKHOLM.

Emil Hjorth & Söner

Grundlagd 1789.

Frederiksbergg. 12, Köpenhamn.

1:sta Klass fabrik för förfärdigande och reparationer av stråkinstrument.

Största lager i Norden av gamla Violiner och Violonceller,

byggda av italienska, franska och tyska mästare.

Solo- och Orkestersträngar i bästa kvalitéer.

MODERNA VIOLINLÅDOR.

STRÅKAR.

SKRIV EFTER PRISKURANT.

PIANOMAGASIN.

Största lager av bästa svenska och utländska fabrikat. OBS! Huvuddepôt för Kgl. Hoflev. Malmsjö och Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer samt Orglar.

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma betalningsvillkor. Stort lager prima uthyrningsinstrument.

Gust. Petterson & C:os A.-B.,
Malmskillnadsgatan 13, Stockholm.

Verkst. Dir. **Albert Lindström.**

Rt. 6732. — Etabl. 1870. — At. 7831.

STOCKHOLM - Drottninggatan 32.

Filialförest. i Stockholm: **Dir. Carl Bohlin.**

Messingsinstrument

av svensk modell,

Konsertvioliner, Guitarrer etc., köper man endast direkt från Wolfram-ska allbekanta fabriken.

AUG. WOLFRAM.

Markneukirchen N:o 270.

Katalog gratis.

INNEHÅLL:

Musikaliska strövtåg (med porträtt). — Trettio år efter Richard Wagners död. — Musikbrev från Moskva. — Kompositörerna och deras hemliv. — Aktuella sångproblem och sångens naturlagar (forts.). — Från scenen och konsertsalen (med 2 porträtt). — En orgelvirtuos (med porträtt). — Musiknotiser från huvudstaden och landsorten. — Musiknotiser från utlandet.

WRETMANS BOKTRYCKERI, UPPSALA 1913.

ANNONSERA I SVENSK MUSIKTIDNING